

ONTWIKKELAGENDA 2023-2026

Samen wonen, samen werken, samen leven

Voorwoord

Op 30 mei 2022 is het Coalitieakkoord 'Samen wonen, samen werken, samen leven' besproken in de gemeenteraad. Het nieuw gevormde college heeft aan de hand daarvan een uitvoeringsprogramma opgesteld voor de bestuurlijke inspanningen in de komende jaren. Dit heeft het karakter van een Ontwikkelagenda. Het college heeft voor deze vorm gekozen vanwege het onzekere en veranderlijke kader waarbinnen de uitvoering plaatsvindt. Een andere reden om voor een Ontwikkelagenda te kiezen is dat die ruimte biedt aan ideeën, wensen en initiatieven die vanuit de Nijkerkse samenleving komen.

De Ontwikkelagenda is opgebouwd vanuit een algemene visie op de belangrijkste ontwikkelingen voor Nijkerk in de komende jaren vanuit de perspectieven Sociaal, Ruimtelijk, Dienstverlening en Veiligheid, en de globale inzet van het college (hoofdstukken 1 en 2). Op basis daarvan zijn in hoofdstuk 3 acht integrale maatschappelijke opgaven benoemd. Hiermee brengt het college focus en richting aan in het bestuurlijk handelen in de komende jaren. Per maatschappelijke opgave hebben we aangegeven wat het college in hoofdlijnen wil bereiken en wat we hiervoor gaan doen. Dit wordt uitgewerkt in een overzicht van inspanningen en activiteiten/producten die de gemeenteraad tegemoet kan zien, in de jaarschijven 2023, 2024, 2025 en 2026 (hoofdstuk 5).

Hoofdstuk 4 van de Ontwikkelagenda beschrijft het financieel kader. Daarin presenteren we een aanpak voor het verantwoord omgaan met de te verwachten grilligheid en veranderlijkheid in de komende jaren. We stellen een gefaseerde en flexibele aanpak voor die voortgang kan bieden in de uitvoering van de ambities én ons in staat stelt behoedzaam om te gaan met risico's. Jaarlijks herijken we deze Ontwikkelagenda.

Centraal in de Ontwikkelagenda staat dan ook het mogelijk maken van een groot aantal ambities en uitdagingen die de kwaliteit van wonen, werken en leven in de komende jaren zal vergroten. Om dat te doen kiest het college voor een open en ondersteunende aanpak met balans in wat we bieden en wat we vragen in de samenwerking met inwoners, ondernemers, maatschappelijke en bestuurlijke partners.

Voor het mogelijk maken van de uitvoering van de Ontwikkelagenda in 2023-2026 is een voorstel tot wijziging van de begroting opgesteld dat ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Deze Ontwikkelagenda vormt de basis voor de nieuw op te stellen meerjarenbegroting.

1. Samen wonen, samen werken, samen leven

Wij zijn trots op Nijkerk. Trots op ons sterke sociaal weefsel. Trots op het ondernemerschap van onze bedrijven en inwoners. Trots op het feit dat we in de afgelopen decennia van groei en ontwikkeling onze eigen identiteit hebben kunnen bewaren en verrijken. Trots dat we ons karakter kunnen blijven verbinden met de groeiende dynamiek en diversiteit in onze gemeente.

Van beheer naar ontwikkelgemeente

We hebben vertrouwen in de toekomst van Nijkerk. Onze ontwikkelkracht gebruiken we om ook de volgende fase in onze groei goed te laten verlopen. We willen kansen benutten en spanningen en dilemma's oplossen. Balans vinden in ingewikkelde keuzes bij de verdeling van schaarse ruimte en middelen. Manieren vinden om onze inwoners, die steeds diverser worden in leefomstandigheden, achtergrond en levensfasen, tot hun recht te laten komen. Onze gemeente blijft een complete en inclusieve gemeente: wonen, werken, leven, recreëren in evenwicht en balans. Met ruimte en passende aandacht voor iedereen, ongeacht geloof, ras, gender, afkomst en levensvisie.

De toekomst van Nijkerk is geen rustig bezit. Balans komt niet vanzelf. Veel externe ontwikkelingen en omstandigheden halen ons uit de comfortzone. Met onze groei- en ontwikkelopgave komen ook nieuwe en nog onbekende vraagstukken en uitdagingen op ons af.

Naar een samenleving in voortdurende verandering

De voorspelbaarheid van maatschappelijke ontwikkelingen neemt af en de moeilijkheidsgraad van de opgaven neemt toe. Energie, klimaat, stikstof, dreigende tweedeling, levenskwaliteit van groepen inwoners, de toekomstvoorziening voor onze jeugd, het vluchtelingenvraagstuk; deze en andere complexe thema's komen steeds dichterbij de concrete beleving en leefwereld van onze inwoners. En er zijn gewoon geen simpele antwoorden en oplossingen. Het werken in en omgaan met een informatiesamenleving die werkt via informele netwerken en platforms, ondersteund door social media, vraagt iets anders van ons dan de traditionele structuren en informatielijnen.

Ons economisch model is snel aan het veranderen; we leven nu op veel terreinen in een tekort- en schaarste-economie. Tegelijk lijkt de verdeling van welvaart en welbevinden ongelijker te worden. We nemen waar dat de samenleving meer uiteen dreigt te vallen in eilandjes. We ervaren daarbij dat de rol en legitimiteit van de overheid, ook op lokaal niveau, vermindert. We zien verder dat ook een goed functionerende gemeente steeds meer afhankelijk wordt van andere partijen en van zelfbewuste inwoners om zaken te realiseren.

Naar een samenwerkende gemeente die uitdaagt en ruimte biedt

Als gemeente moeten we onze rol in maatschappelijke processen en beleidsprocessen herijken. Als we veel van onze inwoners verwachten, moeten we die waar nodig ook in staat stellen om hun rol te vervullen. Waarbij we ervan uitgaan dat heel veel informatie, kennis, creativiteit en energie nodig is om onze Nijkerkse samenleving werkend te houden. En dat er volop ruimte nodig is om dat verder te stimuleren.

Bij het inspelen op de maatschappelijke behoefte van onze inwoners, ondernemers en organisatie is het onmisbaar om na te denken over de behoeften van deze groepen, de gewenste relatie met hen en het meest passende proces. Onze aanpak moet mede daardoor steeds meer integraal zijn, vanuit het resultaat geredeneerd en minder vanuit individuele beleidsoplossingen. We moeten de verschillende mogelijkheden die we als gemeente hebben om met opgaven om te gaan handiger combineren, ook met oplossingen die inwoners, ondernemers en instellingen bieden.

We zullen scherper per vraagstuk onze rol definiëren. Als lokale overheid staan we soms zelf aan de lat om prestaties te leveren en resultaten te halen. Maar we zullen vaker de randvoorwaarden en het speelveld moeten scheppen waarop andere partijen kunnen presteren of dit samen met ons kunnen doen. Dat zal waar nodig streng en normstellend moeten zijn en waar mogelijk uitnodigend en faciliterend. We zullen soms ook op onze handen moeten zitten om energie en creativiteit uit te lokken of om te voorkomen dat we een kar trekken die niemand mee wil duwen. En zeker ook om onze eigen middelen selectief en effectief in te kunnen zetten, waar deze krap zijn en krapper kunnen worden. Dit

samenspel vanuit wederkerigheid, dit nieuwe 'sociaal contract' met onze inwoners, moeten we deels nog ontdekken en inrichten. Het vraagt van ons als gemeente (gemeenteraad, college, organisatie) dat we nieuwe vormen van overleg en participatie ontwikkelen en toestaan. Daarvoor gaan we modern gereedschap ontwikkelen en toepassen in de komende periode.

Als groeiende gemeente groeit ook onze rol in de regio. Met onze schakelfunctie tussen verschillende regionale netwerken kunnen we hierin meer betekenen en kunnen we ook onze eigen belangen beter dienen. Om onze regionale rol goed te kunnen vervullen gaan we onze eigen lokale agenda explicieter en duidelijker formuleren en in het regionaal perspectief nadrukkelijker meewegen. We moeten daarin scherpe keuzes maken om te zorgen dat we voor Nijkerk echt resultaat bereiken.

Van stapeling van opgaven naar slimme, samenhangende aanpak

We zien de komende jaren veel op onze gemeente afkomen en we kunnen niet alles tegelijk aanpakken. We hebben ook beperkingen in financiën en ambtelijke mogelijkheden, mede vanwege de situatie op de arbeidsmarkt. De samenhang en complexiteit van de opgaven in de komende jaren vereist dat we minder stapelen in activiteiten. Het vraagt vooral dat we samenhang aanbrengen en slimme maatwerkoplossingen zoeken voor de vraagstukken die op Nijkerk afkomen. Daarbij maken we optimaal gebruik van de kracht en initiatieven van onze inwoners en ondernemers. Daarbij moeten we in toenemende mate onze positie in verschillende regionale netwerken inzetten om het beste voor de inwoners van Nijkerk te bereiken.

De opgaven zullen de spankracht en mogelijkheden van onze huidige organisatie soms te boven gaan. We moeten daarom keuzes maken en prioriteiten stellen, ook in de tijd. Tegelijk moeten we investeren in de kwaliteit en kwantiteit van onze organisatie, passend bij de ambities die we hebben en de groei die we willen doormaken in de komende decennia.

Naar scherpe keuzes en prioriteitstelling

Al deze ontwikkelingen en veranderingen moeten een plek krijgen binnen een onzeker, veranderlijk en krap financieel langetermijnperspectief. Dat brengt een grote investeringsopgave met zich mee voor voorzieningen en infrastructuur voor de inwoners van Nijkerk. Het vraagt ook een investering in onze organisatie. Die is nog niet volledig toegerust om alle bestaande en nieuwe opgaven mogelijk te maken. Dat geldt zowel in formatieve zin als wat betreft strategische ontwikkelkracht. We willen in de komende jaren veel bereiken en zaken anders aanpakken. Dat vraagt zeker extra capaciteit en uitvoeringskracht. We ontkomen daarom niet aan scherpe keuzes en prioriteitstelling in ons werkpakket. In wat we oppakken en wat niet en in wanneer we iets oppakken. Daar is in deze Ontwikkelagenda een aanpak voor geformuleerd.

Samen wonen, samen werken, samen leven

Zo geven we handen en voeten aan het coalitieakkoord 'Samen wonen, samen leven, samen werken'. Dit motto geeft in kernachtige bewoordingen weer hoe we onze bestuurlijke opdracht voor de komende jaren willen oppakken. Om daar richting en sturing aan te geven hebben we deze Ontwikkelagenda opgesteld. Het is geen uitgewerkt spoorboekje, het is een routekaart die we samen met de inwoners van onze gemeente bepalen en lopen. In samenspel met de gemeenteraad en onze gemeentelijke organisatie, telkens inspeland op actuele en nog ongedachte ontwikkelingen.

2. Uitdagingen en opgaven voor de komende jaren

We hebben bij de opstelling van deze Ontwikkelagenda vanuit verschillende perspectieven gekeken naar de opgaven waar we voor staan: het perspectief van dienstverlening, het ruimtelijk perspectief en het sociaal perspectief. Geen van de perspectieven staat op zichzelf; ze beïnvloeden elkaar. Voor een vertrouwenwekkende ontwikkeling van Nijkerk moeten ze dus voortdurend in verband met elkaar worden gebracht. Daarnaast hebben we de uitdaging op het terrein van veiligheid geformuleerd. Deze loopt vaak dwars door de andere perspectieven heen, maar moet ook apart worden benoemd en opgepakt op enkele onderdelen. Vanuit deze benadering hebben we een indeling gemaakt van de belangrijkste opgaven in de komende jaren.

Perspectief dienstverlening

Onze overheidsorganisatie ontleent haar betekenis aan de dienstbaarheid aan de samenleving. Het scheppen en versterken van publieke waarde ten behoeve van onze inwoners is de bestaansgrond van de gemeente Nijkerk. In die zin is dienstverlening geen aparte sector of afdeling, maar een wezenskenmerk en noodzakelijke basishouding van de gehele bestuurlijke en ambtelijke organisatie.

Wij realiseren ons dat we dat hoge ideaal nu lang niet altijd waarmaken en daar willen we in de komende bestuursperiode dan ook een belangrijke slag in maken. Dienstbaarheid zit als basiswaarde wel in ons DNA, maar we maken het lang niet altijd praktisch zichtbaar. En dat zit vanuit het oogpunt van de inwoners vaak meer in kleine, dagelijkse dingen dan in grote en beleidsmatige acties en beslissingen. Toegankelijkheid, aanspreekbaarheid, helderheid in bejegening, tijdigheid in beantwoording, etc. vragen geen grote beleidsbeslissingen. Wel nieuw gedrag, dat ondersteund moet worden door goede faciliteiten zoals ICT, bereikbaarheid en huisvesting. En een werksfeer waarin medewerkers en bestuurders de tijd en gelegenheid krijgen om hier aandacht aan te geven en hierin worden gestimuleerd. Het ontwikkelen van een nieuw gemeentehuis en de implementatie van hedendaagse serviceformules zijn straks zichtbare en merkbare onderdelen van dit nieuwe denken vanuit dienstbaarheid. Ze zijn tegelijk slechts één facet van een brede beweging om te werken aan een uitmuntende uitvoering van al onze werkzaamheden als gemeente.

Perspectief ruimte

Nijkerk heeft een lange termijn-groeiambitie. Geen schoksgewijze groei, wel gestaag in de komende twintig jaar. Het taakveld Ruimte is bij uitstek het taakveld waarin zowel de kansen van die groei als de spanningen die daarmee gepaard gaan zich manifesteren. De ruimte is schaars en er zijn vele vragers, naar ruimte voor de traditionele functies in het buitengebied (bijvoorbeeld landbouw), maar ook om te transformeren en te vernieuwen. Daarin moeten we voortdurend een delicate balans vinden. We merken dat ook nu al op tal van plekken in het buitengebied functieveranderingen plaatsvinden en inwoners en ondernemers nieuwe wegen inslaan.

De keuze in type, grootte en prijs van nieuwe woningen heeft op langere termijn veel invloed op de samenstelling van de bevolking en op de kansen voor inwoners om binnen hun eigen woonplaats te kunnen verhuizen. De groei heeft, zeker op de langere termijn, gevolgen voor de inrichting van de Nijkerkse samenleving. Het draagvlak voor voorzieningen neemt toe, waardoor er kansen komen om die uit te breiden of te verstevigen (bijvoorbeeld op het gebied van sport of winkelvoorzieningen). Dat geeft dan op zich ook weer een nieuwe ruimtelijke uitdaging; want er moet wel plek voor zijn. De groei werkt ook door in de demografische en sociale structuur, in de zorgbehoefte en de sociale cohesie. De kansen en risico's daarin moeten goed worden afgewogen in het ontwikkelpad van de woningbouw.

De gevolgen van de groei voor de mobiliteit in Nijkerk moeten we nauwkeurig afstemmen op doelstellingen van duurzaamheid en de omslag naar duurzame energievoorziening. De opwekking van duurzame energie (zon en wind) is zelf ook een belangrijke ruimtevrager die geaccommodeerd moet worden.

Wonen, werken en leven moeten met elkaar in evenwicht blijven, ook als de ruimte schaarser wordt en de samenstelling van de bevolking verandert. Nijkerk heeft sterk ondernemerschap en goede bedrijven. Bedrijvigheid en ondernemerschap blijven mede de dragers van de Nijkerkse identiteit en

samenleving. Het karakter van de bedrijvigheid kan veranderen. Deze vernieuwing moet plaatsvinden in een duurzame setting en in de beweging naar een circulaire economie.

Perspectief sociaal

We zijn samen verantwoordelijk om in de toekomst zorg en ondersteuning voor iedereen betaalbaar en beschikbaar te kunnen houden. Van onze inwoners verwachten wij onverminderd dat zij zelf naar vermogen werken aan hun mentale, fysieke en financiële gezondheid. 'Werken' en 'woonruimte' zijn daarbij cruciale factoren. Met alle onzekerheden die er zijn mogen we ook van onze inwoners verwachten dat ze anticiperen op levensgebeurtenissen en wisselende omstandigheden die je in de loop van je leven tegenkomt. Als gemeente willen wij onze inwoners ondersteunen bij die eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid door volop te blijven inzetten op het versterken van een sterke sociale basisinfrastructuur. Instandhouding en versterking van de sociale (basis)infrastructuur van Nijkerk zal veel inspanning vragen. Van de inwoners en van de overheid, zo veel mogelijk in samenwerking en wederkerigheid.

Ook dit vraagt een integrale blik en een pragmatische, resultaatgerichte aanpak van de gemeente (doen wat nodig is). Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat als het echt nodig is in hun leven de overheid dichtbij is en de menselijke maat hanteert. Inwoners zonder vangnet hebben recht op eerlijke ondersteuning, of het nu om zorg of over inkomen gaat. Op een manier die mensen waar mogelijk weer minder afhankelijk maakt en in staat stelt hun eigen werkelijkheid te maken door middel van werk of andere maatschappelijke activiteiten.

Nijkerk is een gemeenschap die steeds diverser en dynamischer wordt. We zetten daarom in op meer aandacht voor inclusie en verbondenheid. Een groeiende bevolking, die diverser en dynamischer wordt, stelt terecht hogere en nieuwe eisen aan publieke voorzieningen. Dat vraagt investering en vernieuwing in het aanbod aan sport, cultuur, onderwijs en welzijn. De gemeente wil dat inwoners in alle levensfasen de ruimte én ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om gelukkig te leven en hun bijdrage te leveren aan hun eigen maatschappelijke verbanden en om een bijdrage te kunnen leveren aan de samenleving als geheel.

Veel jeugdigen in Nijkerk doen het goed en hebben het goed. Tegelijk is er in Nijkerk te veel aan de hand om alle jongeren een onbezorgde jeugd te geven. Het gaat helaas vaak niet om incidenten. Er zijn groepen jongeren die een structureel slechte start maken in hun leven en in de samenleving, ook in Nijkerk. Voor die groep zet de gemeente een set van activiteiten en instrumenten in, samen met het onderwijs en andere instellingen, met als doel dat veel, zo niet alle kinderen in Nijkerk gezond opgroeien in een kansrijke situatie. We willen bereiken dat alle kinderen met of zonder een beperking of ondersteuningsbehoefte zo veel mogelijk naar dezelfde school gaan en in dezelfde klas zitten en samen spelen. Daarbij worden zo veel mogelijk de kracht en mogelijkheden van het eigen sociaal systeem van jeugdigen ingezet en versterkt. Dat is nodig om problemen zo veel mogelijk vooraf in te schatten en te voorkomen.

Onze Nijkerkse samenleving wordt mede gedragen door een grote groep actieve en vitale ouderen. Voor deze groep richten we ons op passende en kwalitatief hoogwaardige woonmilieus. We richten ons ook op het treffen van passende voorzieningen op het gebied van wonen en zorg en ondersteuning van het welzijn en welbevinden van ouderen, waar dat nodig en gewenst is.

Voor onze inwoners willen we in alle levensfasen een vangnet bieden waar nodig en een stimulans waar mogelijk om in welbevinden te wonen, te werken en te leven in Nijkerk. En we weten dat waar dit niet het geval is er vaak sprake is van samenhangende problemen op meerdere levensgebieden (gezondheid, participatie, inkomen/werk e.d.). Dat vraagt van de gemeente dus een gecombineerde en integrale inzet op tal van terreinen. En meer dan eens, om individueel maatwerk waarbij de mens voorop staat en niet de procedure. Daar waar mogelijk streven we ook naar verdergaande ontschotting.

Perspectief veiligheid

Nijkerk is in veel opzichten (nog) een veilige gemeente, maar we maken ons wel zorgen. Daarom moet er wel hard aan gewerkt worden om Nijkerk veilig te houden. Bij een groeiende en dynamiserende bevolking zal dat meer inzet, creativiteit en samenwerking gaan vragen. Vraagstukken van veiligheid staan in de regel niet op zichzelf maar zijn verbonden met opgaven die in de drie bovengenoemde dimensies zich voordoen (bijvoorbeeld verkeersveiligheid en jeugdcriminaliteit).

Passende oplossingen om het veiligheidsgevoel te verhogen en overlast te verminderen worden vaak gevonden door met elkaar in gesprek te gaan. De gemeente vervult hierbij een belangrijke regiefunctie door bijvoorbeeld verschillende groepen met elkaar in gesprek te brengen. Maar ook door laagdrempelig en zichtbaar aanwezig te zijn in de wijken. Politie en boa's vervullen daarin een belangrijke rol bij. Aanvullend op deze aanwezigheid zal als sluitstuk in sommige situaties cameratoezicht een rol kunnen vervullen.

Willen we een gemeente blijven waarin we de waarden van onze rechtsstaat van groot belang vinden dan zullen we blijvend moeten inzetten op het bestrijden van ondermijning. Drugscriminaliteit, mensenhandel, zorgfraude zijn voorbeelden van ondermijning waartegen wij moeten optreden.

De afgelopen jaren met o.a. de coronapandemie hebben laten zien dat de rol van gemeenten in adequate crisisbestrijding en -beheersing zeer belangrijk is. Dat vraagt ook de komende jaren verdere aandacht. Andere belangrijke thema's zijn: aandacht voor verwarde personen, *high impact crime* en APV-vergunningen, waaronder evenementenvergunningen.

De essentie ligt in het goed en integer uitvoeren van de wettelijke veiligheidszorgtaken die een gemeente heeft ten aanzien van inwoners, instellingen en bedrijven. Belangrijk hierin is, zoals hierboven aangegeven, het veiligheidsgevoel, het beheersen en verminderen van risico's en de bewustwording van de kernthema's. Deze en andere belangrijke doelstellingen zullen samenkomen in het op te stellen Integraal veiligheidsplan. Dit plan stellen we samen met de gemeenten Barneveld en Scherpenzeel en overige partners in het veiligheidsdomein op.

Maatschappelijke opgaven en maatschappelijke effecten

Om in het geheel van deze uitdagingen en ontwikkelingen onze bestuurlijke activiteiten samenhang en focus te geven formuleren we acht maatschappelijke opgaven voor de komende jaren.

Ze geven ook de richting aan waarin we concrete maatschappelijke effecten willen realiseren. In het formuleren en uitvoeren van beleid willen we werken aan en vanuit meetbare doelstellingen. Waar dit meerwaarde heeft willen we deze samen met inwoners en maatschappelijke organisaties formuleren. Deze werkmethode krijgt de komende periode verder vorm, mede in relatie tot de verdere ontwikkeling en uitwerking van de P&C-cyclus.

De maatschappelijke opgaven waar we ons in de komende jaren met name op willen richten:

1. Alle inwoners doen mee en horen er bij.
2. Mensen hebben een bodem in hun bestaan.
3. Een thuis voor iedereen!
4. We delen de ruimte eerlijk en optimaal.
5. Een bloeiende economie in een vitale samenleving.
6. Duurzaamheid is onze sleutel naar de toekomst.
7. Een veilige samenleving maken we samen.
8. Hoe maken we het samen mogelijk?

Deze opgaven worden in de volgende hoofdstukken verder uitgewerkt.

3. Onze maatschappelijke opgaven voor de komende jaren

Hieronder beschrijven we de acht maatschappelijke opgaven waar we in de komende jaren de focus op willen leggen. We formuleren wat we binnen deze opgaven in algemene zin willen bereiken voor onze inwoners en we geven aan wat we hiervoor gaan doen in de komende jaren in hoofdlijnen. Het complete overzicht van onze activiteiten voor de komende jaren is, geordend naar jaarschijven, opgenomen in hoofdstuk 5 van deze Ontwikkelagenda.

We realiseren ons dat onze activiteiten met de bijhorende planning de komende jaren nog vaak zullen veranderen. Dit onder invloed van externe omstandigheden, mogelijke nieuwe inzichten en nadere keuzes in de komende jaren. Ook het scherper formuleren van beoogde maatschappelijke effecten kan leiden tot aanscherping en aanpassing van de te leveren inspanningen voor de komende jaren. Met de gemeenteraad willen we, in elk geval jaarlijks, dit uitvoeringsprogramma herijken.

3.1 Alle inwoners doen mee en horen er bij

We staan er voor dat iedere inwoner van Nijkerk gelijke kansen heeft en dat iedereen kan meedoen. Om onze inwoners te ondersteunen in de bevordering van de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid zetten we veel van de al ingezette lijnen voort. We zetten in op gezondheidsbevordering en preventie. We werken vanuit de filosofie van 'Positieve gezondheid' en 'Health in all policies'. In dat kader werken we aan een toereikend aanbod van kunst en cultuur, sport, inclusief onderwijs, welzijn, zorg en ondersteuning. In lijn met de ontwikkeling en groei van de bevolking. We werken eveneens aan het aanbrengen van meer samenhang tussen alle activiteiten die plaatsvinden. Daarnaast streven we naar een groter bereik van deze voorzieningen, waarbij we speciale aandacht geven aan onze jeugd en onze ouderen. Intimidatie en discriminatie gaan we zichtbaar tegen.

We willen bereiken dat we een inclusieve samenleving zijn waarin mensen dezelfde kansen en mogelijkheden hebben ongeacht hun achtergrond, leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, godsdienst, seksuele voorkeur en ongeacht of ze een ziekte of beperking hebben. Je hoort er gewoon bij, er is geen onderscheid. Mensen houden rekening met elkaar en er zijn geen drempels om mee te doen.

We gaan het volgende doen:

Wij richten ons in ons handelen bij deze opgave niet in de eerste plaats op nieuwe projecten of activiteiten, maar om de doorwerking van houding en gedrag gericht op dit doel in de breedte van onze Nijkerkse samenleving en in ons eigen handelen. Meer specifiek nemen wij ons de volgende activiteiten voor:

1. We maken antidiscriminatiebeleid en voeren de inclusieagenda actief uit.
2. We ontwikkelen integraal sociaal beleid voor jeugd, volwassenen en ouderen.
3. We ontwikkelen een toekomstbestendig kunst- en cultuurbeleid.
4. We onderzoeken de toekomstige behoefte voor de binnen- en buitensport en onderwijshuisvesting, en ontwikkelen aan de hand daarvan concrete plannen.
5. We gaan de inkoop Wmo (lokaal versus regionaal) herijken en versterken het contractmanagement SD/toezichthouder SD.
6. We geven vorm aan inclusief onderwijs en het bieden van gelijke kansen voor Nijkerkse kinderen en jongeren.
7. We actualiseren ons participatiebeleid mede vanwege de Omgevingswet.

3.2 Mensen hebben een bodem in hun bestaan

Het hebben van werk is elementair voor de bestaanszekerheid. Om dit te verwerven ligt de eerste verantwoordelijkheid bij onze inwoners en ondernemers. We zien het als onze verantwoordelijkheid als gemeente om eventuele belemmeringen om aan het werk te gaan weg te nemen. Oplossingen voor inwoners hierbij vragen veelal maatwerk en samenwerking tussen meerdere partijen. Wij hebben samen met onze regiogemeenten, partners en ondernemers een belangrijke rol in het creëren van randvoorwaarden voor een succesvol economisch en arbeidsmarktbeleid. Voor mensen die, buiten eigen invloed, geen werk hebben of die om andere redenen niet zelfstandig in hun bestaan kunnen voorzien biedt de gemeente een financieel vangnet en instrumenten om daar minder afhankelijk van

te worden. De situatie rond energieprijzen en inflatie maakt financiële kwetsbaarheid en armoedeproblematiek onze onder of bij inwoners nog actueler. Meer specifiek richten we ons op het tegengaan van armoede en zetten we in op vermindering van laaggeletterdheid en taalachterstanden bij kinderen en jongeren.

We willen bereiken dat onze inwoners ervaren dat ze een bodem hebben in hun bestaanszekerheid en dat ze daar waar dat dreigt weg te vallen, de gemeente ervaren als een betrouwbare partner.

We gaan het volgende doen:

Nijkerk heeft de afgelopen jaren een sociale praktijk gebouwd waarbinnen deze maatschappelijke opgave al voor een belangrijk deel wordt gerealiseerd. We zien dat ook onze inwoners het de komende jaren moeilijker kunnen krijgen en dat aanvullingen en aanscherpingen op de huidige praktijk nodig zijn. Daartoe nemen we ons de volgende activiteiten voor:

1. We ontwikkelen een nieuwe visie op werk (optimaliseren van de randvoorwaarden voor een succesvol economisch en arbeidsmarktbeleid).
2. We ontwikkelen nieuw armoedebeleid.
3. We maken een uitvoeringsplan schuldhulpverlening.
4. We onderzoeken de volledige gemeentelijke ontschotting (via het taakveld Sociaal) bij de ondersteuning van de bestaanszekerheid van onze inwoners.
5. De integrale toegang wordt verder doorontwikkeld (via bijvoorbeeld de Doorbraakmethode) en we verkennen stress-sensitieve dienstverlening in de breedte van het taakveld Sociaal.

3.3 Een thuis voor iedereen!

Thuis is waar je woont en leeft. Een thuis blijven bieden aan alle inwoners van Nijkerk is moeilijk omdat er een enorme druk op de woningmarkt is. We zetten vanuit onze Woonvisie de komende jaren in op het bouwen van nieuwe woningen en het verkrijgen van een betere balans tussen vraag en aanbod. We bieden op die manier kansen aan eigen inwoners en ruimte voor buurtschappen. We zetten onder andere in op alternatieve en flexibele woonvormen. Er zal wel sprake zijn van een gestage, maar niet per se van een regelmatige groei van het aanbod van woningen; daarvoor zijn de marktomstandigheden te onvoorspelbaar.

Het is ook van belang dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig, liefst in hun eigen woonomgeving, wonen en verblijven. Dat past in het toekomstbestendig en betaalbaar houden van ons sociale stelsel. In dat kader is het van belang dat we de komende jaren, samen met onze ketenpartners, inzetten op inclusieve wijken. Dit vraagt een extra inzet op het gebied van lobby.

Met onze bouwopgave en met de ontwikkeling in bestaande buurten en wijken kunnen we nieuwe vormen van 'samen wonen en samen leven' ontwikkelen. Het gaat daarbij niet alleen om fysieke en ruimtelijke aanpakken, maar vooral ook om groepen mensen blijvend op elkaar te betrekken en daarvoor de sociale infrastructuur te scheppen en te versterken.

We willen bereiken dat Nijkerk een plek is en blijft waar het voor alle inwoners in alle levensfasen en omstandigheden fijn is om te wonen en te leven.

We gaan het volgende doen:

We zien onze groeiambitie niet als doel op zich maar als middel om de kwaliteit van wonen en leven voor onze inwoners verder te kunnen ontwikkelen.

1. We realiseren gemiddeld 250 nieuwe woningen per jaar conform de woonvisie. We geven daarbij aandacht aan de huidige projecten die in de pijplijn zitten (conform bijlage projectenlijst en woningbouwprognose). We prioriteren onze investeringen in mobiliteit om deze ontwikkelingen te kunnen blijven faciliteren (denk o.a. aan Klaarwater, Stadshaven en oostzijde Nijkerk).
2. Kerkplein en Stadshaven zijn complexe projecten, maar hebben onze prioriteit.
3. We realiseren 400 tot 500 flexibele woonlocaties voor specifieke doelgroepen. We onderzoeken en benutten de mogelijkheden om woningen zo veel mogelijk toe te wijzen aan inwoners uit onze eigen gemeente.
4. We stellen een nieuwe huisvestingsverordening op waarin we alle mogelijkheden benutten om woningen toe te wijzen aan de eigen inwoners. Opkoopbescherming geven we een plek in de verordening.
5. We spreken met projectontwikkelaars in anterieure overeenkomsten zelfbewoningsplicht af.

6. We werken mee aan aanvragen voor de ontwikkeling van premantelzorgwoningen. Hiervoor is de beleidsregel premantelzorgwoning opgesteld. We evalueren de huidige leeftijdsgrens en passen deze waar mogelijk aan.
7. We komen met een herziening van de nota grondbeleid om situationeel grondbeleid mogelijk te maken. Hiermee hebben we de keuze tussen passief, faciliterend en actief grondbeleid, afhankelijk van de positie op het speelveld.
8. Tweejaarlijks actualiseren we onze prestatieafspraken met de woningcorporatie.
9. De welstandsnota wordt herzien.
10. We ontwikkelen nieuw erfgoedbeleid.
11. We komen met een herziening van het startersleningenbeleid.
12. Met betrekking tot wonen/woondeals/verstedelingsstrategieën nemen we actief deel aan de regio Amersfoort en de regio Foodvalley.

3.4 We delen de ruimte eerlijk en optimaal

De groei en ontwikkeling van Nijkerk geeft meer druk en competitie op de schaarse ruimte. We moeten daarin keuzes maken en tegelijk het veelvormige karakter van Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken bewaken en bewaren. Dit geldt in het bijzonder voor ons vitale en robuuste buitengebied waar een rijke schakering van functies haar plek heeft en ook moet houden. De gevolgen van de ontwikkeling van landelijke functies (landbouw, recreatie, natuur en landschap) moeten we goed begeleiden en inpassen. Dit zal meer capaciteit en inzet vragen, wat nu al merkbaar is vanuit ondernemers en inwoners in het buitengebied. Ook zal er op sommige plekken een goede afweging moeten plaatsvinden tussen meer landelijke functies en hun ruimtevrage enerzijds en ruimtelijke behoeften voor woningbouw en bedrijfsontwikkeling anderzijds.

We willen bereiken dat de ruimte in Nijkerk voor de korte en zeker voor de lange termijn optimaal wordt verdeeld en ingericht. Vanuit openheid, transparantie en betrokkenheid van belanghebbenden zullen we soms lastige en pijnlijke keuzes moeten maken.

We gaan het volgende doen:

1. In samenhang met het mobiliteits/bereikbaarheidsvraagstuk aan de Oostzijde van Nijkerk wordt een samenhangende visie ontwikkeld voor de omgeving Slichtenhorst, Stationsgebied/Luxool.
2. We nemen het initiatief voor het realiseren van de hiervoor noodzakelijke fiets/auto-infrastructuur, deelmobiliteit en verbetering van het openbaar vervoer.
3. In de periode tot 2030 ontwikkelen we 15 à 20 ha bedrijfsterrein.
4. We stellen in samenhang met het Regionaal Perspectief Landelijk Gebied een lokaal programma landelijk gebied op.
5. Samen met de inwoners, stakeholders en bedrijven onderzoeken we de mogelijkheden voor het plaatsen van twee windturbines in onze gemeente. Hierbij gaan we nadrukkelijk onderzoek doen naar de effecten op de gezondheid van onze inwoners, de leefbaarheid in de wijken en de effecten op de flora en fauna en het landschap.
6. We zetten als college allereerst in op het benutten van alle bestaande daken voor het leggen van zonnepanelen. Daarnaast gaan we met de grondeigenaren in de aangewezen zoekgebieden en de omwonenden in gesprek om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om 40 ha zonneweides te realiseren.
7. Met betrekking tot het landelijk gebied werken we nauw samen binnen de regio Foodvalley. Daarnaast zijn we agendalid in de regio Amersfoort.
8. We stellen een Omgevingsvisie 2.0 op, inclusief gezondheid, bodem en landelijk gebied, en een Mobiliteitsvisie 2.0. In het eerste kwartaal van 2023 bieden we de gemeenteraad hiervoor plannen van aanpak aan.
9. We werken verder aan het Omgevingsplan; via de pilot Hoevelaken doen we hiermee onze eerste ervaringen op.
10. We maken een nieuw totaaloverzicht en totaalafweging van onze ruimtelijke en maatschappelijke investeringen via de actualisatie van het Programma Ruimtelijke en Maatschappelijke Investerings (PRMI).

3.5 Een bloeiende economie in een vitale samenleving

Nijkerk heeft een erkend sterk bedrijfsleven. Innovatiekracht en ondernemerschap zijn een stabiele basis onder een vitale economie, met sterke lokale en regionale uitstraling. In onze Economische visie wordt het belang van onze economische sector geplaatst binnen het kader van de ontwikkeling van onze samenleving. Bloei van de economie en bloei van ons verenigingsleven, van de leefbaarheid in onze centra, brede welvaart en inkomenszekerheid voor onze inwoners en de instandhouding van voorzieningen gaan hand in hand.

De uitdagingen daarvoor worden groter in de komende jaren. Door de transities (stikstof, energie, circulariteit) in het landelijk gebied en met name de agrarische sector en het agrifoodcluster, het toenemend belang van duurzame ontwikkeling en de druk op de ruimte komen verdienmodellen en economische processen onder druk. Ook de algemene economische vooruitzichten zijn minder rooskleurig dan de afgelopen jaren. Dit vraagt van ons dat we nog meer naast onze ondernemers gaan staan, belemmeringen wegnemen en ons bedrijfsleven ondersteunen in het benutten van kansen.

We willen bereiken dat we de ‘gouden wisselwerking’ tussen onze bloeiende economie en onze vitale samenleving behouden en waar mogelijk duurzaam versterken in steeds uitdagender tijden. De economische visie uit 2021 biedt daarbij een goed richtsnoer, die we overigens in nieuwe en wisselende omstandigheden toepassen.

We gaan het volgende doen:

1. We stellen een uitvoeringsprogramma economische visie op, voeren de visie op de vrijetijdseconomie uit en blijven investeren in onze centrumgebieden, de verdere uitbouw van het food production cluster en de verbinding tussen binnenstad en randmeer.
2. We zetten in op de ontwikkeling van toekomstbestendige bedrijfsterreinen en stellen hiervoor een plan op.
3. We gaan de innovatiekracht in onze (maak)industrie versterken door een betere koppeling aan te brengen met/in de kennis regio Foodvalley
4. We richten ons op slimme combinaties van ruimtelijke ontwikkeling van werkgelegenheid en mobiliteit rondom knooppunten (station Nijkerk, Hoevelaken)
5. We faciliteren een passende oplossing voor de huisvesting van arbeidsmigranten
6. Op het vlak van duurzaamheid willen we verdere stappen zetten en o.a. samen met de netbeheerders afspraken maken over congestiemanagement. Ook gaan we een *smart energyhub* verkennen om de transitie naar waterstof voor de energie-intensieve bedrijven en de transportsector in te zetten.

3.6 Duurzaamheid is de sleutel naar onze toekomst

Een duurzame toekomst is alleen mogelijk als we fors schakelen in onze bijdrage aan de klimaatopgaven en in de verzekering en versterking van biodiversiteit. We willen dit doen als goed voorouder van onze kinderen en (achter)kleinkinderen.

Per 2050 willen we als gemeente klimaatneutraal zijn. Daartoe zetten we in op het verminderen van het energieverbruik en de (grootschalige) opwek van duurzame energie. Dat kan alleen slagen als de opbrengsten hiervan ook in onze gemeente neerslaan en de inwoners zich mede daardoor eigenaar kunnen voelen van deze transitie.

Een duurzame toekomst is alleen mogelijk als we onze economisch basis kunnen blijven vernieuwen en versterken. Werk en inkomen blijft een sleutelfactor in een solide samenleving, maar zal wel op een nieuwe manier worden vormgegeven. Een nieuwe manier met nieuwe activiteiten en nieuwe vormen van arbeid en arbeidsdeling. We zetten in op een circulaire economie en minder restafval, op duurzame en actieve mobiliteit en het verbeteren van biodiversiteit in de woonwijken en op bedrijfsterreinen.

Wij willen bereiken dat onze inwoners een prettige, duurzame fysieke leefomgeving ervaren, waar het goed wonen, werken en verblijven is. Duurzame groei is passend bij de maat en schaal van de gemeente, waarbij voorzieningen (onderwijs, sport, sociaal, etc.), mobiliteit, recreatie, werkgelegenheid zich in verhouding ontwikkelen.

We gaan het volgende doen:

1. We evalueren ons huidige uitvoeringsprogramma en stellen aan de hand hiervan een nieuw uitvoeringsprogramma duurzaamheid (2023-2027) op.
2. We maken een uitvoeringsplan transitievisie warmte.
3. We stellen een actieplan circulaire economie op.
4. We actualiseren de visie op het Hoevelakense bos.
5. Vanuit de omgevingsvisie 1.0 volgen diverse programma's die we uitvoeren: programma water, programma mobiliteit, programma omgevingskwaliteit, programma inbreiding wonen en werken en het PRMI.

3.7 Een veilige samenleving maken we samen

Veiligheid is een kernwaarde in het bestaan van onze inwoners. Het bevorderen van veiligheid en van veiligheidsgevoel is een brede verantwoordelijkheid van inwoners, organisaties en overheden. De gemeente speelt een belangrijke rol op verschillende terreinen:

- ondermijning, met name drugsproblematiek, zorgfraude, (arbeids)uitbuiting, BIBOB-beleid; verwarde personen;
- crisisbeheersing en openbare orde/handhaving;
- high impact crime (speelt in mindere mate, maar moet wel oog voor blijven);
- APV-vergunningen, waaronder evenementenvergunningen.

We zien dat kinderen en jongeren al op steeds jongere leeftijd bij (drugs)criminaliteit betrokken raken. We willen dit samen met ouders, onderwijs, jeugd- en jongerenwerk en politie tegengaan.

De ontwikkeling van deze thema's zijn het best vast te leggen en te monitoren in uitgangspunten en doelstellingen. Deze doelstellingen komen grotendeels overeen met het Integraal veiligheidsplan dat we samen met Barneveld en Scherpenzeel opstellen. Uitgangspunten daarvoor zijn onder meer dat we onze informatiepositie versterken en ons waar mogelijk richten op een gebiedsgerichte en persoonlijke aanpak. We zetten in op een goede verhouding tussen preventieve en repressieve maatregelen.

We willen bereiken dat het veiligheids- en handelingsbewustzijn van inwoners, inwonersgroepen, organisaties en ondernemers wordt versterkt. We werken samenlevingsgericht en vergroten daarmee de weerbaarheid en zelfredzaamheid van inwoners en ondernemers.

We gaan het volgende doen:

1. We ontwikkelen en realiseren de uitvoering van een Integraal veiligheidsplan 2019-2023, het plan van aanpak ondermijning, BIBOB-beleid, camerabeleid en een plan van aanpak mensenhandel.
2. We borgen de uitvoering van het handhavingsbeleid en evenementenbeleid.
3. We ontwikkelen een aanpak voor jongerenoverlast en jongerencriminaliteit.

3.8 Hoe maken we het samen mogelijk?

We kunnen als gemeente op heel veel terreinen onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners helpen en faciliteren om dingen voor Nijkerk mogelijk te maken. Natuurlijk zijn er regels nodig en is niet alles mogelijk. Maar onze basishouding is om zo veel mogelijk in te zetten op wat wél mogelijk is. Dit betekent onder meer dat we meer vanuit resultaten en bedoeling kijken naar initiatieven en plannen en minder vanuit onze beleids- en systeemwerkelijkheid.

Daarvoor moeten we flexibeler en integraler kunnen werken. Dat stelt (hogere) eisen aan onze eigen informatie- en sturingsinstrumentarium waarmee we overzicht kunnen houden en risico's kunnen beheersen. Ook onze interne processen en interne dienstverlening (o.a. ICT) moeten we hierop doorontwikkelen.

Het vraagt ook ondersteuning in houding en gedrag, van onze medewerkers en zeker ook van ons als bestuurders. Dit kan alleen werken als onze inwoners duidelijk weten waar ze aan toe zijn met ons en weten wat ze wel en niet kunnen verwachten. Rolbewustheid en -vastheid, betrouwbaarheid en openheid zijn kernwaarden die door heel ons gemeentelijk functioneren moeten doorklinken.

Op basis van deze drie variabelen ontwikkelen we serviceformules die worden uitgewerkt in onder andere het project servicecentrum. De samenwerking binnen het verband van Bunschoten, Leusden,

Nijkerk en Putten (BLNP) moet dienstbaar zijn aan de processen en van invloed op de kwaliteit die we leveren voor onze inwoners.

Het nieuwe dienstverleningsconcept krijgt ook invulling door de werkwijze en inrichting bij de overgang naar ons nieuwe gemeentehuis. We gaan daar werken met een nieuwe serviceformule en mensen kunnen ons op meerder manieren bereiken (het project Omnichannel).

We willen bereiken dat inwoners van Nijkerk de gemeente ervaren als een dienstverlenende en betrouwbare partner in ontwikkelingen en initiatieven, die doet wat mogelijk is voor en met de inwoners binnen gestelde kaders en richtlijnen.

We gaan het volgende doen:

1. We realiseren een servicecentrum met als uitgangspunt het dienstverleningsconcept 2020.
2. In onze processen worden rechtmatigheid en verantwoording geborgd.
3. We verbeteren ons zicht op de beheersing van risico's o.a. door het opstellen van een nota Reserves en voorzieningen, en een nota Misbruik en oneigenlijk gebruik.
4. We maken onze rol explicieter in processen, o.a. via actualisatie van de Participatienota.
5. We versterken onze interne dienstverlening door het uitwerken van een i-visie (in BLNP-verband), het schrijven van de nota Informatieveiligheid en het professionaliseren van inkoop- en contractmanagement.

4. Ontwikkelen binnen een onzeker en veranderlijk kader

We hebben veel ambities voor de toekomst en voor de kwaliteit van Nijkerk. Die zijn niet van vandaag of gisteren, maar ze vragen vandaag en morgen wel een zeer actieve en uitgebreide inzet van onze gemeente. In deze Ontwikkelagenda zetten we ze op een rijtje, maken we keuzes en formuleren we een aanpak op hoofdlijnen om tot uitvoering te komen.

Investeren in ontwikkeling

Al deze ambities vragen een grote investering. Investering in de fysieke en maatschappelijke infrastructuur om de ontwikkeling van de woningvoorraad mogelijk te maken en te begeleiden en om kwaliteit te kunnen leveren en te blijven toevoegen aan het woon- en leefklimaat in onze gemeente. In de komende periode stellen we een scherp en uitgebreid beeld op van al deze investeringen met de benodigde dekking. We weten nu al dat het in de komende jaren gaat om een bedrag van 150 à 200 miljoen euro.

Om de ambities uit te kunnen voeren is ook een investering in onze organisatie nodig. In de afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden en ook al vaker besproken dat onze organisatie niet voldoende toegerust is om veel basistaken op voldoende niveau uit te voeren en (dus) ook niet goed in staat is om de ontwikkelambities voor de korte én lange termijn ambtelijk te ondersteunen. Onze ambtelijke organisatie heeft aangegeven dat hiervoor een totaalinvestering van structureel ca. 4,5 miljoen euro nodig is. Los van het precieze bedrag en de invulling daarvan is het de vraag of we ons kunnen vinden in het belang om fors te investeren in onze organisatie, gezien de ambities en wensen die we de komende jaren hebben voor Nijkerk. Voor de precieze maatvoering willen we nog wel verder onderzoek plegen met gebruikmaking van externe deskundige inzichten die ons met name ook meer inzicht kunnen geven in organisatorische en personele gevolgen van ons karakter als ontwikkelgemeente.

Een onzeker en veranderlijk kader

We zullen onze opgaven moeten uitvoeren binnen een financieel kader dat op dit moment in hoge mate onzeker is en ook de komende jaren zeer veranderlijk en grillig zal zijn. De ervaringen van de afgelopen jaren en maanden hebben dat al zichtbaar gemaakt. De coronasituatie, de onverwachte komst van vluchtelingen uit Oekraïne en elders en de huidige energieprijscrisis zijn hier evidente voorbeelden van. Zo hebben we in 2022 urgent forse maatregelen (ca. 2,5 miljoen structureel) moeten nemen om de gevolgen van de stijgende energieprijzen voor de gemeente op te vangen. Grote onzekerheid op dit moment is onder meer de wijze waarop het Rijk om wil gaan met de grote tekorten die in alle gemeentebegrotingen zichtbaar worden na 2026 (het zogenaamde 'ravijnjaar').

Naast deze externe onzekerheden hebben we als gevolg van de groei die we doormaken te maken met onzekerheden op het gebied van bouwtempo, rente, inflatie, etc. Die werken extra door (plus/min) in onze exploitatie en reservepositie. Dit alles maakt de financiële onderbouwing van onze ambities feitelijk niet meer dan een momentopname en de financiële sturing van onze activiteiten de komende jaren extra ingewikkeld.

De financiële uitgangssituatie ultimo 2022

Met het coalitieakkoord als vertrekpunt is de afgelopen maanden hard gewerkt aan het opstellen van de Ontwikkelagenda. Gedurende deze periode is de financiële uitgangssituatie van onze gemeente er niet beter op geworden. De volgende hoofdredenen liggen hier aan ten grondslag:

- Herijking gemeentefonds: Het Rijk heeft nog steeds geen duidelijkheid verschaft over de wijze hoe de financiering van gemeenten er vanaf 2026 uit moet komen te zien. Voor het hieruit voortvloeiende ravijnjaar 2026 heeft zij de gemeenten een beperkte compensatie gegeven (Nijkerk € 1.854.000). Hoewel dit een positief effect heeft op ons structurele begrotingssaldo in 2026 geeft dit nauwelijks ruimte voor nieuw beleid en is het ravijnjaar in zijn volle omvang verschoven naar 2027.
- Energielasten: Zomer 2022 werden we geconfronteerd met fors hogere inkoopkosten van onze energie voor 2023. In de begroting 2023 hebben wij op basis van de op dat moment bekende gegevens € 2.500.000 aan additionele energielasten moeten opnemen. Als gevolg van de lagere

prijzen voor de deelin kopen van energie die nadien hebben plaatsgevonden verwachten wij nu € 500.000 lager uit te komen in 2023. Er resteert dan nog steeds een tegenvaller van € 2.000.000.

- Inflatie: 2022 kenmerkt zich door een forse inflatie. Wij horen en zien dagelijks de problemen die onze inwoners, bedrijven en verenigingen/stichtingen hiervan ondervinden. Hoewel wij merken dat onze kosten zich in negatieve zin aanpassen op deze inflatie hebben wij in de begroting 2023-2026 dit niet vertaald in evenredig hogere lokale lasten.

Gehanteerde financiële uitgangspunten

Voor het bepalen van de financiële positie hebben wij als peildatum 1 december 2022 aangehouden. Hoewel het nog niet zeker is op welke wijze het Rijk om wil gaan met de herijking van het gemeentefonds nemen we aan dat dit structureel op € 2.775.000 uitkomt met ingang van 2026. In de discussie met het Rijk heeft de VNG aangegeven dat de gemeenten 4 miljard euro nodig hebben. Voor de gemeente Nijkerk zou dit ongeveer neerkomen op een bedrag van ca. 7,4 miljoen euro. Onze aanname van € 2.775.000 is dus ongeveer € 37,5% daarvan.

Op basis van nieuwe informatie vanuit de toezichthouder (provincie) mogen wij de onttrekkingen aan de reserves maatschappelijk en economisch nut meenemen als structureel dekkingsmiddel. Tot dusverre werden deze onttrekkingen niet meegenomen in het structurele saldo van de begroting. De 'meevaller' ad € 500.000 in de energielasten is ook meegenomen in deze berekeningen.

Wij zien tevens een aantal ontwikkelingen met financiële risico's op ons afkomen. Een aantal daarvan (bijvoorbeeld nieuwe CAO-onderhandelingen, huurinkomsten OddV, herinrichting functiehuis, harmonisatie arbeidsvoorwaarden, facilitering hybride werken) heeft inmiddels een dusdanige zekerheid in zich dat wij daar een stelpost voor opnemen ter grootte van € 850.000.

In de onderstaande tabellen ziet u de vertaling van voorgaande uitgangspunten zonder de keuzes die gemaakt zijn ten behoeve van de Ontwikkelagenda. Hieruit blijkt duidelijk dat er wel ruimte is in onze exploitatie in de jaren 2023 en (vooral) 2024 en 2025, maar dat in de jaren daarna de ruimte structureel zeer beperkt/nihil is, zeker zolang er nog onduidelijkheid is over de herijking van het gemeentefonds.

TABEL BEGROTINGSSALDO					
bedragen x 1.000 euro / - is nadeel	2023	2024	2025	2026	2027
Beginsaldo (bedragen x € 1.000)	2.028	4.589	4.787	-1.133	-949
Totale afwijking tweede Berap	391	535	771	2.528	674
Bermen en watergangen (raad oktober)	69	53	68	32	32
Saldo begroting 2022-2026 ná tweede Berap 2022	2.488	5.177	5.626	1.427	-243
<i>Ontwikkelingen na tweede Berap (opnemen in begroting)</i>					
Energiekosten	500	350	350	350	350
Stand na ontwikkelingen	2.988	5.527	5.976	1.777	107
<i>Op te nemen in begroting</i>					
Stelpost	-850	-850	-850	-850	-850
Gemeentefonds 1,5 miljard i.p.v. 1 miljard na 2025				927	2.775
<i>Totaal mutaties ontwikkelagenda</i>	<i>-850</i>	<i>-850</i>	<i>-850</i>	<i>77</i>	<i>1.925</i>
Nieuw saldo	2.138	4.677	5.126	1.854	2.032

TABEL STRUCTUREEL BEGROTINGSSALDO					
bedragen x 1.000 euro / - is nadeel	2023	2024	2025	2026	2027
Conceptbegroting 2023-2026	410	2.980	3.188	-2.746	-2.571
Effect septembercirculaire	926	1.091	1.307	3.064	3.064
Afboeken 1 miljard Rijk 2026					-1.854
Stand structureel saldo na septembercirculaire	1.336	4.071	4.495	318	-1.361
Mutatie tweede Berap 2022 exclusief septembercirculaire	-643	-588	-568	-568	-568
Energiekosten	500	350	350	350	350
Bermen en watergangen	69	53	68	32	32
Onttrekking reserves maatschappelijk en economisch nut te gebruiken als structureel dekkingsmiddel	925	1.019	1.019	1.019	1.019
Stelpost	-850	-850	-850	-850	-850
Gemeentefonds 1,5 miljard i.p.v. 1 miljard na 2025	-	-	-	927	2.775
Structurele begrotingssaldo voor Ontwikkelagenda	1.337	4.055	4.514	1.228	1.397

Voortgang én behoedzaamheid in een gefaseerde aanpak

We moeten onze Ontwikkelagenda dus uitvoeren binnen een onzeker en sterk veranderlijk kader in de komende jaren met weinig ruimte voor het aangaan van structurele verplichtingen. We willen in deze situatie sturen op een verantwoord risicoprofiel maar tegelijkertijd inhoud geven aan onze ambities en waar mogelijk kansen benutten.

Wij willen daarom voor de uitvoering van deze Ontwikkelagenda een gefaseerde aanpak toepassen, waarin we periodiek voortgang en bijsturing toepassen aan de hand van een helder afwegingskader, waarmee ook de gemeenteraad zijn kaderstellende en controlerende rol goed kan vervullen. Vanuit dit afwegingskader willen we, in elk geval jaarlijks bij de voorjaarsnota, onze koers op basis van actuele ontwikkelingen en informatie kunnen bijsturen in afstemming met de gemeenteraad op zowel onze ambities en inspanningen als op onze financiële mogelijkheden.

Binnen deze aanpak brengen we een optimale balans aan tussen de volgende parameters:

- A. *Uitvoering van onze ambities en inspanningen ten behoeve van de maatschappelijke opgaven.*
Hierbij kiezen we voor versnelling of temporisering van onze inspanningen. We kunnen ook kiezen voor intensivering of afschaling van onze ambities en inspanningen als de effecten niet opwegen tegen de te maken kosten of als simpelweg de middelen niet beschikbaar zijn.
- B. *Risico-inschatting en -management.*
Vanuit deze parameter beoordelen we bestaande en nieuwe onzekerheden aan de hand van actuele informatie. Zo bepalen we steeds opnieuw de bandbreedte van onzekerheden om deze vervolgens mee te wegen bij de besluitvorming over inspanningen en activiteiten.
- C. *Het besparen van kosten en verminderen/veranderen van taken.*
We hebben als gemeente de mogelijkheid om de kosten van onze eigen huishouding en die van gesubsidieerde partijen te beperken. Ook kunnen we taken afstoten en/of een andere rol aannemen bij de uitvoering van taken waardoor verantwoordelijkheid en kosten meer elders komen te liggen. Dit zal wel gevolgen kunnen hebben voor de mate en kwaliteit van taakuitvoering en dienstverlening; dit kan ook meewegen in het geheel van afwegingen om onze ambities en uitdagingen waar te maken in de komende jaren.
- D. *Het genereren van (extra) inkomsten.*
Als gemeente hebben we mogelijkheden om zelf inkomsten te verhogen door middel van het verwerven van externe fondsen/subsidies e.d. We hebben ook mogelijkheden om externe kostendragers te benutten voor kosten die we maken ten behoeve van projecten. Uiteindelijk kunnen we ook kiezen voor inkomstenverhogingen door belastingen. De mogelijkheden hiervoor zijn door de tijd heen verschillend en kunnen onderdeel uitmaken van een regelmatige afweging rond onze inspanningen en activiteiten.

Het benoemen en toepassen van deze parameters op het geheel van onze werk- en bestuurslast geeft ons en de gemeenteraad de mogelijkheid telkens bij te sturen en de maatregelen en interventies te kiezen die nodig zijn om optimaal te kunnen blijven presteren binnen een verantwoord financieel kader. Voor de uitvoering van de Ontwikkelagenda kiezen we dus voor een gefaseerde aanpak in de uitvoering, die ons en de gemeenteraad de komende jaren de nodige flexibiliteit geeft.

Toepassing afwegingskader bij start uitvoering van de Ontwikkelagenda

Het zal duidelijk zijn dat bovenstaande elementen in onze uitgangssituatie ons nu reeds voor keuzes stellen in de aanpak van onze ambities en opgaven in de komende jaren. Wij hebben bij de opstelling van deze Ontwikkelagenda daarom het bovenstaande afwegingskader toegepast om te komen tot een aanpak voor de kortere en langere termijn.

In onderstaande tabel hebben we aangegeven welke afweging we hebben gemaakt op de verschillende elementen van het afwegingskader:

Elementen	Toelichting afweging
A. Uitvoering van ambities en inspanningen ten behoeve van maatschappelijke opgaven.	In de Ontwikkelagenda zijn de inspanningen en activiteiten geprioriteerd en in verband gebracht met de acht maatschappelijke opgaven voor de komende jaren. Dat leidde tot onderbouwde keuzes in uitvoering (bijvoorbeeld fasering). Deze afweging is zichtbaar gemaakt in de overzichten in hoofdstuk 5 van deze Ontwikkelagenda.
B. Risico-inschatting/-management.	We hebben bepaald welk financiële ruimte we op dit moment aanvaardbaar achten voor investeringen in onze organisatie ten behoeve van personele inzet. We hebben beoordeeld dat het aanvaardbaar is om hiervoor € 1 miljoen structureel ruimte te bieden. Daarnaast achten we het verantwoord om voor de komende jaren (2023, 2024, 2025) incidentele ruimte te reserveren van € 1,5 miljoen. Wij baseren deze incidentele ruimte op de prognose van de omvang van het positieve structurele begrotingsaldo voor de jaren 2024 en 2025. Dit is nodig voor het uitvoeren van bestaand beleid en lopende projecten en activiteiten.
C. Het besparen van kosten en/of verminderen/veranderen taken.	<p>Wij hebben geconstateerd dat er zeker mogelijkheden zijn om werkprocessen te stroomlijnen in onze organisatie en dat, zij het beperkt, zich nog mogelijkheden voor efficiency en besparingen voordoen. Overigens zal dat met de huidige inflatie en kostenstijgingen eerder een minder/meereffect hebben dan echte besparingen opleveren. We zien, zeker op enige termijn, ook mogelijkheden om onze rol anders in te vullen en soms meer over te laten aan, dan wel gebruik te maken van de kracht en verantwoordelijkheid van anderen (inwoners, ondernemers, organisaties) om tot resultaten te komen.</p> <p>Tegelijk constateren we dat we ons als gemeente daarin vooralsnog niet rijk moeten rekenen. Er ligt erg veel op ons bordje en we gaan die uitdagingen bewust en positief aan. Dat betekent ook het organiseren van uitvoeringskracht en nabijheid. Nu verregaande besparingen in de uitvoering ramen verdraagt zich niet met die inzet.</p>
D. Het genereren van (extra) inkomsten.	<p>We hebben de mogelijkheid gezien van verwerving van (extra) inkomsten in de komende jaren. We constateren dat er zeker mogelijkheden zijn om via bijdragen van Rijk/provincie, subsidies e.d. inkomsten te genereren rond concrete projecten en (gebieds)ontwikkelingen. Als we gebruikmaken van die mogelijkheden betekent dit wel dat we daadwerkelijk willen investeren in deze projecten en gerichte inzet moeten plegen om die (extra) middelen binnen te halen als dekkingsmiddel. Met andere woorden: de kost gaat voor de baat uit. Bovendien zijn deze middelen in de regel projectgericht en (dus) incidenteel.</p> <p>Een mogelijkheid die op enige termijn structurele financiële ruimte kan bieden is het (extra) verhogen van de OZB. Per procent stijging levert dit extra structurele inkomsten op van ca. € 110.000. Op dit moment hebben we hier nog niet voor gekozen.</p>

Start uitvoering Ontwikkelagenda in 2023 mogelijk, afweging langere termijn in 2023 nodig

Wij denken dat deze ruimte aan de organisatie de mogelijkheid biedt om het fundament te leggen voor een stevig en competent functioneren in de toekomst. We zien ook dat met de uitvoering van de Ontwikkelagenda een start kan worden gemaakt in 2023, waarbij we nog wel een nadere fasering/prioritering in met name ruimtelijke projecten voor dat jaar zullen uitvoeren. We verwachten dat dat, mede door autonome oorzaken (ontwikkelingen woningmarkt en arbeidsmarkt), op redelijk natuurlijke wijze zal kunnen lukken. We constateren tegelijk dat we met de benodigde middelen nog niet kunnen voldoen aan de uitvoering van al onze ambities in deze Ontwikkelagenda. Dit betekent dat we in 2023 wel een volwassen start kunnen maken met de uitvoering van de Ontwikkelagenda, maar dat voor 2024 en latere jaren aanvullende middelen nodig zijn.

Om hier een goed beeld te krijgen herijken we in 2023 de investeringsprogramma's onderwijshuisvesting, binnensport, buitensport en PRMI (infrastructuur). Eind 2023 maken we een integrale afweging in het kader van een geactualiseerd PRMI.

Tevens verwachten wij aanvullende personele middelen (dus boven de al eerder genoemde bedragen van € 1 miljoen structureel en € 1,5 miljoen incidenteel) in te moeten zetten om ons de komende jaren voor te kunnen bereiden op de groei- en ontwikkelambitie op de langere termijn (vanaf 2030). Vanuit het belang van Nijkerk en onze inwoners zien we dat als noodzakelijke opgave, mede gelet op de verplichtingen en opgaven die in regionaal verband zijn aangegaan. Voor het kunnen invullen van die groei- en ontwikkelambitie op de langere termijn vinden we het belangrijk in de komende jaren te kunnen werken aan de volgende punten:

- a) de uitvoering van de economische visie;
- b) realisatie zachte/harde plancapaciteit 15 à 20 ha bedrijfsterrein en ondersteuning toekomstbestendige bedrijfsterreinen (TBB);
- c) extra inzet lobby o.a. binnenhalen gelden (cofinanciering) mobiliteit/ verstedelijking, agendering projecten, belangen;
- d) extra inzet landbouw in combinatie met opgaven op het vlak van water (o.a. ten behoeve van het Nationaal Programma Landelijk Gebied, Regionaal Perspectief Landelijk Gebied, stikstof en regionale adaptatieplannen);
- e) duurzaamheid (opgaven met betrekking tot energiearmoede, opstart energie-alliantie, netcongestie);
- f) gebiedsvisies Stationsgebied/Luxool, Slichtenhorst, in combinatie met mobiliteitsstudies Oostzijde Nijkerk. Door prioriteit te geven aan deze projecten kunnen we nu niet starten met de gebiedsvisies Stadshaven West en Nijkerkerveen/Holkerveen;
- g) mobiliteits- en daaraan gekoppelde investeringsvraagstukken rondom Stadshaven en Hoevelaken;
- h) project monument/noodbestuurspost.

Om een start te kunnen maken met de werkzaamheden conform bovenstaand overzicht verwachten wij dat vanaf 2024 een extra personele investering nodig is in het taakveld Ruimte van ongeveer ca. € 750.000 per jaar.

Voor 2024 en 2025 komen we in het kader van de Voorjaarsnota met nadere voorstellen voor de inzet van benodigde middelen voor investeringen en personele inzet op basis van het afwegingskader. Daarbij zijn alle opties wat betreft het college open.

Recapitulatie financiële gevolgen Ontwikkelagenda en voorstel begrotingswijziging

In onderstaande tabellen zijn de gevolgen zichtbaar van de keuzes die voortvloeien uit de Ontwikkelagenda:

Stand per 1 december 2022					
TABEL BEGROTINGSSALDO					
bedragen x 1.000 euro / - is nadeel	2023	2024	2025	2026	2027
Beginsaldo	2.028	4.589	4.787	-1.133	-949
Totale afwijking tweede Berap	391	535	771	2.528	674
Bermen en watergangen (raad oktober)	69	53	68	32	32
Saldo begroting 2022-2026 ná tweede Berap 2022	2.488	5.177	5.626	1.427	-243
<i>Ontwikkelingen na tweede Berap (opnemen in begroting)</i>					
Energiekosten	500	350	350	350	350
Stand na ontwikkelingen	2.988	5.527	5.976	1.777	107
<i>Op te nemen in begroting</i>					
Stelpost	-850	-850	-850	-850	-850
Gemeentefonds o.b.v 1,5 miljard m.i.v. 2026				927	2.775
Totaal	-850	-850	-850	77	1.925
Saldo voor Ontwikkelagenda	2.138	4.677	5.126	1.854	2.032
<i>Op te nemen in begroting</i>					
Ontwikkelagenda structureel	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Ontwikkelagenda incidenteel 2023-2025	-1.500	-1.500	-1.500		
Begrotingssaldo na Ontwikkelagenda	-362	2.177	2.626	854	1.032

TABEL STRUCTUREEL BEGROTINGSSALDO					
bedragen x 1.000 euro / - is nadeel	2023	2024	2025	2026	2027
Conceptbegroting 2023-2026	410	2.980	3.188	-2.746	-2.571
Effect septembercirculaire	926	1.091	1.307	3.064	3.064
Afboeken 1 miljard Rijk 2026					-1.854
Stand structureel saldo na septembercirculaire	1.336	4.071	4.495	318	-1.361
<i>Mutatie tweede Berap 2022 excl. septembercirculaire</i>					
Mutatie tweede Berap 2022 excl. septembercirculaire	-643	-588	-568	-568	-568
Energiekosten	500	350	350	350	350
Bermen en watergangen	69	53	68	32	32
Onttrekking reserves maatschappelijk en economisch nut te gebruiken als structureel dekkingsmiddel	925	1.019	1.019	1.019	1.019
Stelpost	-850	-850	-850	-850	-850
Gemeentefonds 1,5 miljard i.p.v. 1 miljard na 2025	-	-	-	927	2.775
Structurele begrotingssaldo voor Ontwikkelagenda	1.337	4.055	4.514	1.228	1.397
Ontwikkelagenda	-1000	-1000	-1000	-1000	-1000
Structureel begrotingssaldo na Ontwikkelagenda	337	3.055	3.514	228	397

Op basis van bovenstaande prognoses komt de algemene reserve ultimo 2027 uit op ca. € 12,1 miljoen. Er zijn echter nog veel onzekerheden op het gebied van investeringen (PRMI, IHP, Sport) na 2025 en moet de aannahme voor wat betreft de herijking van het gemeentefonds nog werkelijkheid worden. Om die reden laten wij vooralsnog de geprognostiseerde toevoegingen aan de algemene reserve buiten beschouwing. De algemene reserve komt dan uit op € 6,8 miljoen ultimo 2027 (ultimo 2023 € 7,0 miljoen). Het weerstandsvermogen (uitgedrukt in een ratio) komt vanuit ditzelfde vertrekpunt ultimo 2027 uit op 2,3 (ultimo 2023: 3,7) en is daarmee nog goed.

Wij stellen voor de begroting 2023-2026 aan te passen conform de posten/bedragen die opgenomen zijn in de tabel Begrotingssaldo: Energiekosten, Stelpost, aannname extra uitkering Gemeentefonds met ingang van 2026, Ontwikkelagenda Structureel, Ontwikkelagenda incidenteel 2023-2025. Wij stellen voor het begrotingstekort in 2023 op voorhand te dekken uit de algemene reserve.

5. Inspanningen en activiteiten voor de komende jaren

In dit hoofdstuk brengen we de door ons geformuleerde maatschappelijke opgaven in verband met de inspanningen en activiteiten die wij de komende jaren willen doen op de verschillende bestuurlijke beleidsvelden. Daarbij is ook een indeling van activiteiten over de komende jaren/jaarschijven aangebracht. Het zal duidelijk zijn, zeker het gestelde in hoofdstuk 4, dat deze indeling niet meer dan een voorlopige indeling kan zijn, die in elk geval één keer per jaar aan de hand van nieuwe inzichten en ontwikkelingen zal worden afgewogen en zo nodig bijgesteld.

	Onderwerp	Gepland actie per jaar					Maatschappelijke opgaven							
		2022	2023	2024	2025	2026	1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Sociaal Domein</i>														
1.	Taskforce 2021-2024	Tussenstand	Borging primair proces				X	X	X					
2.	Regiovisie Geweld hoort nergens thuis 2020-2024			Evaluatie en nieuwe visie ontwikkelen			X		X					X
3.	Handhavingsbeleid Participatie		Ontwikkelen nieuw beleid					X	X					X
4.	Participatiewet, Visie op werk		Ontwikkelen nieuw beleid					X	X					X
5.	Handhavingsbeleid Wmo		Ontwikkelen nieuw beleid				X		X					X
6.	Handhavingsbeleid Jeugd		Ontwikkelen nieuw beleid				X		X					X
7.	Beleid Schuldhulpverlening 2021-2025	Uitvoeringsprogramma ontwikkelen en vaststellen 2023-2025	Uitvoeringsprogramma ontwikkelen en vaststellen 2023-2025					X						
8.	Sportnota 2013-2025				Herijking		X		X					
9.	Behoeftebepaling binnensport		Vaststellen				X		X					
10.	Behoeftebepaling buitensport		Vaststellen				X		X					
11.	Actualisatie Integrale Huisvestingsplan Onderwijs		Actualisatie - vaststellen				X		X					
12.	Nota maatschappelijk vastgoed 2013-2025				Herijking		X		X					
13.	Kunst- en cultuurbeleid			Ontwikkelen beleid			X		X					
14.	Nieuwe visie op werk (economisch en arbeidsmarktbeleid)		Ontwikkelen beleid					X			X			
15.	Armoedebeleid		Ontwikkelen beleid					X						
16.	Integraal Sociaal beleid (Programma Jeugd Volwassenen en Ouderen)		Oplevering				X	X	X		X			X
17.	Transformatieplan 2021-2024			Eindevaluatie			X	X	X					

	Onderwerp	Gepland actie per jaar					Maatschappelijke opgaven							
		2022	2023	2024	2025	2026	1	2	3	4	5	6	7	8
18.	Regionale visie Publieke Gezondheidszorg Gelderland Midden			Evalueren en herijking			X		X					
19.	Regiovisie Jeugdhulpregio Foodvalley 2022-2025				Herijking				X					
20.	Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid	Ontwikkelen beleid en uitvoeringsplan	Ontwikkelen beleid en uitvoeringsplan				X							
21.	Antidiscriminatiebeleid		Ontwikkelen beleid (na rekenkamer rapport)				X		X					
22.	Beleidsplan Wmo (meenemen bij opstellen Programma Volwassenen en Ouderen)						X		X					
<i>Ruimtelijk Domein</i>														
23.	Omgevingsvisie	Vaststelling eerste Omgevingsvisie	PvA Omgevings- en mobiliteitsvisie 2.0	Omgevingsvisie 2.0				X	X	X	X	X	X	X
24.	Uitvoeringsprogramma omgevingsvisie		Uitvoeringsprogramma omgevingsvisie: - Programma water (GRP) - Programma landelijk gebied - Programma inbreidingslocaties wonen/werken - Programma omgevingskwaliteit					X	X	X	X	X	X	X
25.	Omgevingsplan	Pilot Hoevelaken						X	X	X	X	X	X	X
26.	Vaststellen nieuwe legesverordening (onderdeel omgevingswet)	Vaststelling verordening			Herziening beleid			X	X	X	X	X		
27.	PRMI		Herziening PRMI						X	X	X	X		
28.	Afsprakenkader kantoren (apart onderdeel RPW)		Herziening beleid							X	X			
29.	Actualisatie PDV-beleid (regio Foodvalley) (2020)			Opstellen nieuw beleid						X	X			
30.	Woondeals (regio Amersfoort, (2021) en regio Foodvalley)		Opstellen regionale woondeals						X	X		X		

	Onderwerp	Gepland actie per jaar					Maatschappelijke opgaven							
		2022	2023	2024	2025	2026	1	2	3	4	5	6	7	8
31.	RPLG (Landbouwvisie) (regio Foodvalley)	Contourennotitie vastgesteld	Vaststellen regionale visie						X	X		X		
32.	Inbreng verstedelijkingsstrategieën (regio Foodvalley en Amersfoort)	verstedelijkingsakkoord	Gebiedsuitwerkingen							X		X		
33.	Gebiedsvisie Paasbos		Vaststellen gebiedsvisie	Vaststellen omgevingsplan					X	X	X		X	
34.	RES 1.0 (2021)		RES 2.0 (voortgangsrapportage)	RES 3.0 (Herijking)					X		X			
35.	RAP (regionaal adaptatieplan)		Opstellen uitvoeringsplannen	Opstellen uitvoeringsplannen					X		X			
36.	Woonvisie 2020+ (2020)			Herziening woonvisie					X	X		X		
37.	Woonzorgvisie			Vaststellen visie			X		X	X		X		
38.	Prestatieafspraken corporaties		Vaststellen		Vaststellen									
39.	Woningbouwverordening (doelgroepen en differentiatie) (2021)				Herziening beleid		X		X	X		X		
40.	Huisvestingsverordening (2019) c.q. urgentieverordening		Vaststellen herziening				X		X	X		X		
41.	Startersleningenbeleid (verordening 2018)		Herziening beleid						X					
42.	Nota arbeidsmigranten (2019)		Herziening beleid						X	X				
43.	Woonwagenstandplaatsen		Vaststellen beleid						X	X		X		
44.	Economische visie (2021)				Herziening beleid			X		X	X	X		
45.	Visie vrijetijdseconomie (2021)				Evaluatie + Herziening beleid			X		X	X	X		
46.	Detailhandelsstructuurvisie (2019)			Herziening beleid				X		X	X			
47.	Visie aantrekkelijk Nijkerk (2015)									X	X			
48.	Beleidskader Toekomstbestendige bedrijfsterreinen (TBB)		Vaststelling nieuw beleid							X	X	X		
49.	Uitgiftebeleid bedrijfsterreinen	Vaststelling nieuw beleid								X	X	X		

	Onderwerp	Gepland actie per jaar					Maatschappelijke opgaven							
		2022	2023	2024	2025	2026	1	2	3	4	5	6	7	8
50.	Projectplan realisatie 15-20 ha nieuw bedrijfsterrein		Kaderstelling						X	X	X			
51.	Standplaatsenbeleid (2010)		Herziening beleid						X	X				
52.	Terrassenbeleid	Herziening beleid							X	X				
53.	Gemeentelijk monument		Kaderstelling							X	X			
54.	Uitwerkingsagenda LOP (biodiversiteit, klimaatadaptatie, versterking landschap)			Uitwerkingsagenda					X		X			
55.	Landschapsregeling (2016)		Evaluatie en herziening beleid						X		X			
56.	Hoewelakense Bos		Opstellen uitvoeringsplan	Opstellen uitvoeringsplan										
57.	Erfgoed (notitie Eigenheid en karakter) 2019		Evaluatie en herziening beleid									X		
58.	Routekaart Nijkerk energieneutraal 2050 (2019)		Evalueren						X		X			
59.	Uitvoeringsprogramma (2020-2023)		Herziening uitvoeringsprogramma						X		X			
60.	Transitievisie warmte (2021)		Opstellen uitvoeringsprogramma						X		X			
61.	Beleidskader zon (2020)				Herziening beleidskader zon				X		X			
62.	Beleidskader kleine windmolens (2022)		Vaststellen beleidskader						X		X			
63.	Beleidskader wind				Vaststelling nieuw beleid				X		X			
64.	Notitie lokaal eigendom		Raadsvoorstel							X	X			
65.	Twee windturbines langs A28		Voortzetting plan van aanpak		Vergunningverlening				X		X			
66.	Eerste tranche zonneweide: Palestinaweg		Raadsvoorstel eerste tranche	Vergunningverlening					X		X			
67.	Onderstation Nijkerk		Opstarten proces						X	X	X			
68.	Vrijgave tweede tranche zon 20-30 ha (evt. door een maatschappelijke tender)		Raadsvoorstel tweede tranche	Vergunningverlening					X		X			

	Onderwerp	Gepland actie per jaar					Maatschappelijke opgaven							
		2022	2023	2024	2025	2026	1	2	3	4	5	6	7	8
69.	Opzetten Nijkerkse Energie-alliantie		Raadsvoorstel							X	X			
70.	Deelname aan Energieweb		College-/raadsvoorstel						X	X				
71.	Beleidskader circulaire economie		Vaststelling beleid						X	X				
72.	Mobiliteitsvisie (vervangt GVVP uit 2011)	Vaststelling mobiliteitsvisie	Voorrang voor mobiliteitsvraagstuk Oostzijde Nijkerk en gebiedsvisie Luxool/Slichtenhorst i.v.m. opheffen overwegen	Mobiliteitsvisie 2.0 incl. uitvoeringsprogramma					X		X	X		
73.	Inbreng bereikbaarheidsagenda regio Foodvalley, regio Amersfoort en NWV		Lobbyagenda bespreken in college						X	X	X			
74.	Corridorvisie Veluwelijn incl. station Corlaer		Vaststellen						X	X	X			
75.	Heropening station Nijkerk i.s.m. NS		Vaststellen					X	X	X	X			
76.	Laadvisie (2022)	Vaststelling laadvisie	Plankaart vaststellen								X			
77.	Parkeernota (2021)				Nieuwe nota				X		X			
78.	Nota grondbeleid (2013)		Vaststelling nota grondbeleid			Herziening nota			X					
79.	Nota kostenverhaal (2013)		Herziening beleid						X					
80.	Nota risicomanagement (2014) (haakje met BVED)			Herziening beleid								X		
81.	Welstandsnota (2013) en beeldkwaliteitsplannen		Herziening beleid								X			
82.	Koepelplan landgoed Appel (2015)			Vaststelling nieuw beleid					X		X			
83.	Bloemrijke akkerranden		Vaststelling								X			
84.	Visie beheer openbare ruimte (2020)				Vaststelling nieuw beleid				X		X	X		
85.	Beheervisie groen (2012)		Vaststelling nieuw beleid						X		X			
86.	Speelruimtebeleidsplan (2012)		Vaststelling nieuw beleid					X	X		X			
87.	Hondenuitlaatbeleid (2003)		Vaststelling nieuw beleid								X			
88.	Grondstoffen- en afvalbeleid (2017)		Vaststelling nieuw beleid								X	X		

	Onderwerp	Gepland actie per jaar					Maatschappelijke opgaven							
		2022	2023	2024	2025	2026	1	2	3	4	5	6	7	8
89.	Ambitieweb (als basis voor gebiedsontwikkelingen)		Raadsvoorstel						X		X	X		
90.	Programma Water (GRP - Gemeentelijk Rioleringsplan) (2018)		Vaststelling nieuw GRP (zie ook programma Omgevingsvisie)								X			
91.	Beheerplan wegen (2020)			Vaststelling nieuw beleid					X		X			
92.	Beheerplan sloten en bermen en duikers (2011)	Vaststelling nieuw beleid							X		X			
93.	Beheerplan begraafplaatsen (2021)				Vaststelling nieuw beleid						X			
94.	Beheerplan openbare verlichting (2021)		Vaststelling nieuw beleid								X	X		
95.	Beheerplan (civiele) kunstwerken (2016)		Vaststelling nieuw beleid								X			
96.	Beheerplan straatmeubilair (2021)				Vaststelling nieuw beleid						X			
97.	Beheerplan haven en sluizen (2021)				Vaststelling nieuw beleid						X			
98.	Meerjarenonderhoudsprogramma vastgoed				Vaststelling nieuw beleid						X			
<i>BVED</i>														
99.	Nieuw gemeentehuis		Verduurzaming						X		X			
100.	Archief		Besluitvorming										X	
101.	BLNP (onderzoek naar rechtsvorm)		Besluitvorming										X	
102.	Opvang vluchtelingen (mogelijk ander taakveld)		Consultatie					X	X					
103.	Plan van aanpak inrichting/optimalisering huis van control		Plan van aanpak voor auditcommissie										X	
104.	Integraal veiligheidsplan		Besluitvorming									X		
105.	Doorontwikkeling P&C-cyclus (i.s.m. auditcommissie)		I.s.m. auditcommissie	I.s.m. auditcommissie									X	

	Onderwerp	Gepland actie per jaar					Maatschappelijke opgaven							
		2022	2023	2024	2025	2026	1	2	3	4	5	6	7	8
106	Nota's M&O-Beleid/Reserves en voorzieningen/Risicomanagement		Herziening en vaststelling beleid	Herziening en vaststelling beleid										X

BIJLAGE PROJECTENLIJST EN WONINGBOUWPROGNOSE

Project	Verwachte oplevering	Totaal aantal woningen	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2034
NIJKERK													
Stadshaven fase 2	2026-2031	565				95	95	95	95	95	90		
Oude Barneveldseweg	2024-2025	162		60	102								
Doornsteeg fase 3 (circa 70% grond eigendom gemeente)	2024-2030	650		90	90	95	95	95	95	90			
Landgoed Appel	2025	6			6								
Stadshaven fase 1a (grond eigendom gemeente)	2025	30			30								
Spaanse Leger	2023 - 2024	351	200	151									
Kerkplein (bij de toren)	2024	99		99									
Vetkamp Mitsubishi Texaco	2024	14		14									
(Oude) Scoutingterrein (grond eigendom gemeente)	2023	11	11										
Paasbos	2025-2027	200			70	70	60						
Herontwikkeling St. Jozef (netto toevoeging)	2025	15			15								
Bronswerk (140)	n.t.b.												
Herontwikkeling meubel- en tapijthof	2025	44			44								
Achterzijde Hoogstraat 26	2025	13			13								
Oranjelaan 6, kantoor Nijkerk Univé	2026	22				22							
Spoorstraat, voormalige kantoor ING	2024	15		15									
Van 't Hoffstraat 2 t/m 10, 14, 14a 18 en 20	2026	40				40							
Van Rensselaerstraat 12	2025	12			12								
NIJKERKERVEEN													
Filippo-terrein/De Goede Woning (eigen grond WSN)	2023	35	35										
Deelplan 2, Landelijk (25 - 50 woningen)	n.t.b.												
Deelplan 3	2025-2029	350			70	70	70	70	70				
Uitbreiding De Goede Woning	2023	3	3										
Dokter van de Kolkstraat	2024	7		7									
HOEVELAKEN													
Klaarwater (fase 1)	2025-2033	650			70	70	70	70	70	75	75	75	75
Eikenschuur (poort van Hoevelaken)	2024	47		47									
Locatie Euretco	2025-2030	361			60	60	60	60	60	61			
Westerdorpsstraat 13, 15, 17	2023-2024	12	12										
Beverdam	2024	36		36									
Overige centrumlocaties Hoevelaken	2023-2027	40	10	10	10	10							
Totaal aantal woningen		3790	271	529	592	532	450	390	390	321	165	75	75

Specifieke projecten met flexibele woonvormen			
Spoorkamp 1 (knarrenhofje)	2024	30	
Spoorkamp 2 (Wonen bij Jaap)	2024	250	
Opvang Oekraïners	2023	50	
Arbeidsmigranten	2024/2025	100	
	totaal	430	
Toekomstige gebiedsontwikkelingen na 2030			
NIJKERK		indicatief	
Luxool	na 2030	p.m.	Prioriteren; relatie met oostelijke verbindingsweg
Stationsgebied	na 2030	p.m.	Prioriteren; relatie met oostelijke verbindingsweg
Slichtenhorst	na 2030	p.m.	Prioriteren; relatie met oostelijke verbindingsweg
Havenkom West	na 2030	p.m.	Temporiseren
NIJKERKERVEEN			
Nijkerkerveen-West	na 2030	p.m.	Temporiseren
HOEVELAKEN			
Klaarwater fase 2	na 2030	p.m.	Relatie met aansluiting A1 en knooppunt Hoevelaken
	totaal	pm	
<i>Individuele woningbouw aanvragen zijn niet opgenomen in deze projectenlijst.</i>			
<i>Woningbouw aantallen voor toekomstige gebiedsontwikkelingen na 2030 worden duidelijk bij het opstellen van de desbetreffende gebiedsvisies en de daarbij aan de raad aan te bieden kaderstellingen.</i>			